

Zpráva k semestrální práci

1. Úloha – BWV846 – „Vox Humana“

Jako nástroj k přehrání skladby BWV846 (J. S. Bach) jsem zvolil nástroj varhany, konkrétně rejstřík „Vox Humana“ (překl. „Hlas Lidský“). Tento rejstřík se používal převážně během liturgie. Konkrétně jsem zvolil italský typ, kde s jedná o použití dvou řad přibližně podobných dřevěných píšťal, které jsou obě v základní oktávě (δ'), avšak jsou od sebe mírně rozladěné, čímž dochází k efektu slabého tremola. U nás v Čechách se však běžně tento samostatný rejstřík nenachází, a tak se ke skladbám, určeným pro „Vox Humana“, používá registrace složená ze dvou jiných, typově podobných rejstříků a efekt tremola se přidává přerušovaným příchodem vzduchu z motoru.

Při syntéze „Vox Humana“ jsem postupoval podle výše uvedeného skutečného sestavení. Jako předlohu jsem použil již syntetizované varhany [1], nicméně takovýto zvuk představuje registraci plena, které se skládá z mnoha píšťal, jež jsou vůči sobě v různých oktávách a bývají převážně kovové, a tak musel být program velmi pozměněn. Přesto se však jedná o **Aditivní syntézu**, která využívá sčítání několika harmonických frekvencí s různými úrovněmi amplitudy. Ke zvolení správných úrovní jsem se nechal inspirovat článkem zabývajícím se spektry varhan [2] a knihou hudební akustiky [3], avšak nakonec jsem vycházel převážně z srovnáváním získaného tónu a zvuku známého z vlastní zkušenosti či nalezených nahrávek [5]. Dále je v syntéze využito **Frekvenční modulace** pro získání přirozenějšího zvuku a na závěr **Amplitudové modulace** pro přidání efektu tremola. Nakonec jsem přidal **Konvoluční reverb**, který pomocí funkce `conv_reverb` vytvoří ze známé impulzní odezvy [4] echo, takže nástroj zní jako kdyby hrál v daném prostoru. Během syntézy jsem nevyužil amplitudy, kterou soubor midi obsahuje, neboť u varhan pojem dynamika funguje na jiném principu, protože varhany určovat hlasitost každého tónu zvlášť neumí.

2. Úloha – stupnice *D-dur* – 2 oktávy

V této úloze je použito stejné syntézy jako ve výše zmíněném případě. Stupnici jsem zvolil *D-dur* neboť zhruba odpovídá průměrnému rozsahu lidského hlasu, a tak se taky běžně skladby pro „Vox Humana“ v této tónině vyskytují. Dobu jedné noty jsem stanovil na 0,8 s, aby se tón stihl rozeznít. Poslední tón je prodloužen na dobu 2 s, čímž je stupnice přirozeně ukončena.

3. Úloha – Vlastní realizace – Aplaus

Za cíl této úlohy jsem si dal vytvoření potlesku, který bude suplovat dav tleskajících lidí. Základní kamenem je **Filtrační syntéza**, která filtrací šumu přes dva rezonátory vytvoří efekt jednoho tlesknutí. Každý tleskající „člověk“ je pak oddělen od ostatních jednak změnou amplitudy (s každým dalším tleskajícím klesá) a změnou rezonanční frekvence. Tím je získán efekt, že bližší lidi v sále obvykle člověk slyší hlasitěji a srozumitelněji. V celé syntéze je pak zapojeno několik náhodných čísel, které jsou důležitými prvky přirozeného tleskání. Jednak je to frekvence, kterou se jedno tlesknutí šíří, jeho amplituda, a v neposlední řadě musí být částečně náhodný i interval mezi jednotlivými „úderý“. Dále je k výsledku přidán šum, který způsobí pocit většího davu lidí. Na

závěr je nakonec přidána obálka celého průběhu, která by mohla znamenat například postupné vracení herců během závěrečné „děkovačky“ na pódium.

Odkazy:

[1] Music and Acoustics: from Instrument to Computer

- http://ssl7.ovh.net/~pianoteq/philippe/AM/index_en.html

[2] Observations on organ pipe sounds

<http://www.pykett.org.uk/observations-on-organ-pipe-sounds-frequency-spectra.htm#Spectra-Flutes>

[3] Syrový, V. , Hudební akustika, AMU, 3. vydání, Praha 2013

[4] Voxengo - <http://www.voxengo.com/impulses/>

Ukázka – Vox Humana:

[5] <https://www.youtube.com/watch?v=g1aFPDbwrEM>